

עפ"ג 6227/02/15 - שמעון אלון יהושע נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

12 מרץ 2015

עפ"ג 6227-02-15 יהושע נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערער

שמעון אלון יהושע

ע"י עו"ד ליאור בר-זהר (סנגוריה ציבורית)

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

הערעור בתמצית

1. בפנינו ערעור הנאשם (להלן: "**המערער**") על גזר דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט וויליאם חאמד), שניתן ביום 19/01/15 במסגרת ת"פ 39591-07-12. בית משפט קמא הרשיע את המערער, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, בריבוי עבירות של שימוש במסמך מזויף ובריבוי עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה. בהמשך להרשעתו, נגזרו על המערער העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים, אשר ירצו בעבודות שירות; מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא, כי המערער לא יעבור בתקופת התנאי על אחת העבירות בהן הורשע בתיק נשוא הערעור ויורשע בגינה; קנס בסך של 2,000 ₪, אשר ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 01/03/15, או 20 ימי מאסר תמורתו. הערעור מופנה כלפי חומרת העונש.

כתב האישום וההליך בבית משפט קמא

2. ביום 11/07/12 הוגש כנגד המערער כתב האישום נשוא הערעור. מעובדות כתב האישום עולה, כי בחודשים מאי-יוני 2009 עבד המערער בחברת "לוטונט מועדון חברים בע"מ", המשווקת מנויי לוטו (להלן: "**החברה**"), כסוכן שטח בסניף קריית אתא ותפקידו היה לשווק מנויים של החברה. בחוזה ההעסקה הוסכם, בין היתר, כי המערער יקבל עמלות ובונוסים, בגין מכירת מנויי החברה ובהתאם לגובה המכירות, הנקבעים על פי סך דמי ההשתתפות אשר משלם כל לקוח.

עמוד 1

על פי הנטען בכתב האישום, במספר מקרים בתקופת העסקתו בחברה החתים המערער לקוחות שונים (כמפורט בכתב האישום) על טפסי מנוי, אותם לא העביר לחברה ובמקומם הציג לחברה טפסי מנוי מזויפים, עם דמי השתתפות גבוהים מאלה שחתמו עליהם הלקוחות בפועל, וזאת בכוונה לקבל עמלות ובונוסים גבוהים יותר.

לנוכח מעשיו, יוחסו למערער, כאמור, העבירות הבאות: שימוש במסמך מזויף (ריבוי עבירות), לפי סעיף 420 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), וניסיון לקבלת דבר במרמה (ריבוי עבירות), לפי סעיפים 25+415 לחוק העונשין.

3. ביום 22/06/14 הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה והורשע המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, והוסכם בין הצדדים, כי המערער יפנה לקבלת תסקיר שירות מבחן וכי המשיבה תעתור למאסר בפועל של 6 חודשים, שירוצו בעבודות שירות (בכפוף לחוות דעת חיובית של הממונה על עבודות שירות), בצירוף רכיבי ענישה נוספים, לפי שיקול דעת בית המשפט, ואילו המערער יוכל לטעון לכל עונש. לאור הסכמת הצדדים, דחה בית משפט קמא את המשך הדיון בתיק לשמיעת טיעונים לעונש, עד לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות שירות.

4. תסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער התקבל לתיק בית משפט קמא ביום 10/11/14. שירות המבחן התרשם, כי המערער לקח אחריות מלאה, בגין המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, והביע חרטה ובושה בשל מעשיו. בנוסף, העריך שירות המבחן, כי נסיבות התפתחותו של המערער, אשר גדל אצל אם חד הורית במשפחה שניהלה מאבק על הישרדות כלכלית ורגשית, הקשו על המערער לגבש זהות עצמאית ונפרדת עם גבולות אישיים ברורים. יחד עם זאת, התרשם שירות המבחן, כי המערער מנסה לבנות חיים עצמאיים ולקחת אחריות אמיתית על חייו. לעמדת שירות המבחן, למרות הקשיים שחווה המערער, נראה, כי הוא הצליח לשמור על רמת תפקוד סבירה. כך למשל, המערער סיים 12 שנות לימוד, שמר על רצף תעסוקתי והגיע למקום בכיר במקום עבודתו האחרון. כמו כן, נראה, כי המערער מנהל בדרך כלל אורח חיים נורמטיבי, דבר שבא לידי ביטוי בהיעדר הרשעות קודמות.

לנוכח האמור ועל רקע הקושי של המערער להתחבר לצורך שלו בטיפול, סבר שירות המבחן, כי עונש חינוכי של של"צ של 200 שעות עשוי לחבר את המערער באופן ממשי לחומרת מעשיו ולאפשר לו לפצות את החברה על הפגיעה בחוק, וזאת בצירוף התחייבות גבוהה ועונש מאסר על תנאי. לצד זאת, משהביע המערער רצון להתנצל בפני הנפגעים, ביקש שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו של המערער, על מנת לבחון אפשרות שילובו של המערער בפרויקט צדק מאחה.

5. ביום 25/12/14 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות שירות, ממנה עולה, כי המערער נמצא מתאים לבצע את עונשו על דרך עבודות שירות.

6. ביום 05/01/15 התקבל לתיק בית משפט קמא תסקיר משלים בעניינו של המערער, במסגרתו צוין, כי בשל נסיבות שאינן תלויות במערער, לא התאפשר להשלים את הליך הצדק המאחה. משכך, חזר שירות המבחן בתסקירו המשלים על המלצתו, כפי שהובעה במסגרת תסקירו הראשון של שירות המבחן מיום 10/11/14.

7. ביום 19/01/15 שמע בית משפט קמא את טיעוני הצדדים לעונש ועוד באותו יום גזר את דינו של המערער. בגזר דינו עמד בית משפט קמא על חומרת העבירות, אותן ביצע המערער, המלמדות על פגיעה ביחסי המסחר, גורמות נזק כספי ללקוחות, אשר נדרשים לשלם לחברה דמי השתתפות בסכומים העולים על הסכומים שסוכמו, ופוגעות באמון שנתנו לקוחות אלה בחברה ונציגיה.

לעמדת בית משפט קמא, מעשיו של המערער פגעו במספר קורבנות עבירה ובוצעו במספר הזדמנויות, דבר המלמד על תחכום, תכנון מראש ותעוזה רבה.

לאור האמור, קבע בית משפט קמא, כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין נע בין 4 חודשי מאסר בפועל ועד 10 חודשי מאסר בפועל, בצירוף מאסר על תנאי וקנס כספי.

לצורך קביעת העונש המתאים למערער בגדרי המתחם, הביא בית משפט קמא בחשבון לטובת המערער את העובדה, כי המערער נעדר עבר פלילי, הודה בהזדמנות הראשונה ומעשיו בוצעו בתקופה קצרה של כשבועיים ימים ולא נמשכו לאורך תקופה ניכרת. בנוסף, ייחס בית משפט קמא משקל להתרשמות שירות המבחן, כי המדובר במערער, אשר מנהל ככלל אורח חיים נורמטיבי, כך שהמעשים נשוא כתב האישום חריגים לאורחות חייו.

מעבר לכך, ייחס בית משפט קמא משקל ממשי לשיהוי הניכר בהגשת כתב האישום, שהוגש בחלוף 3 שנים ממועד ביצוע העבירות, וכן לחלוף הזמן עד למועד מתן גזר הדין, שעה שהעבירות בוצעו עוד בשנת 2009.

יחד עם זאת, לא מצא בית משפט קמא בשיקולים שנמנו נימוקים, המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם, שעה שלעמדתו, הימנעות מהטלת מאסר בפועל תחטיא את מטרות הענישה של הרתעת המערער והרבים והבעת סלידה ממעשי עבירה אלו.

לאור האמור, גזר בית משפט קמא על המערער את העונשים, שפורטו בפתח פסק הדין ואשר כללו, כאמור: מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים, אשר ירצו בעבודות שירות; מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא, כי המערער לא יעבור בתקופת התנאי על אחת העבירות בהן הורשע בתיק נשוא הערעור ויורשע בגינה; קנס בסך של 2,000 ₪, אשר ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 01/03/15, או 20 ימי מאסר תמורתו. מכאן הערעור שבפנינו.

תמצית טענות הצדדים

טענות המערער

8. המערער טען, כי טעה בית משפט קמא, בכך שגזר עליו עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, משום שלא ייחס את המשקל הראוי לתסקיר שירות המבחן, אשר המליץ להטיל על המערער עונש חינוכי של של"צ בהיקף משמעותי של 200 שעות. בהקשר זה נטען, כי בית משפט קמא כמעט ולא התייחס לתוכנו החיובי במיוחד של תסקיר שירות המבחן, ממנו עלה, כי המערער חש רגשות של בושה, כישלון ואשמה בגין העבירות שביצע.

כן טען המערער, כי טעה בית משפט קמא, בכך שגזר עליו עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, משום שחיוב המערער לבצע כעת, בחלוף כמעט 6 שנים מעת ביצוע העבירות, עבודות שירות, יגרום לפגיעה בלתי מידתית בו, בכך שהוא יאבד את מקום העבודה, בו הוא עובד ב-3 השנים האחרונות, שם אף הגיע לתפקיד בכיר יחסית.

עוד טען המערער, כי טעה בית משפט קמא, משלא מצא לחרוג ממתחם הענישה, שנקבע על רקע שיקומו של המערער, וזאת תוך התעלמות מוחלטת מגילו הצעיר של המערער בעת ביצוע העבירות, שהיה כבן 23 שנים, ובהיותו "בגיר צעיר" אותה עת, נתון שהיה, לטענת המערער, אחד הגורמים להיסחפותו לביצוע העבירות. בעניין זה הפנה ב"כ המערער לפסק הדין שניתן בע"פ 7459/12 גיל שיבר נ' מדינת ישראל (פרסום נבו), 20/06/13.

הוסיף וטען המערער, כי שליחתו כעת לריצוי עונשו על דרך עבודות שירות, 6 שנים לאחר האירוע ולאחר שכתב האישום הוגש בשיהוי בלתי מוסבר של 3 שנים, הינה החלטה שאינה סבירה, אינה הגיונית ואינה מידתית.

המערער הוסיף, כי אין הוא מקל ראש עם חומרת העבירות שביצע. יחד עם זאת, לטענתו, המדובר בעבירות מרמה ברף הנמוך יחסית של העבירות, כאשר הסכומים בהם דובר היו נמוכים והעבירות בוצעו בתוך פרק זמן קצר, כאשר בפועל, לא נגרם כל נזק למתלוננים ואף לא לחברה בה עבד בעת ביצוע העבירות.

עוד טען המערער, כי אין משמעות רבה לכך, שבית משפט קמא גזר את דינו של המערער ברף התחתון של המתחם, כיוון שמלכתחילה, הגבילה עצמה המשיבה לטעון לעונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, כך שלמעשה, למרות הנתונים לקולא שנמנו על ידי בית משפט קמא, העונש שנגזר על המערער הינו כמעט העונש המקסימאלי לו עתרה המשיבה, וזאת תוך התעלמות מהסדר הטיעון שהושג בין הצדדים ובהיעדר התייחסות להסכמותיהם בקביעת מתחם העונש ההולם.

במסגרת הדיון, שהתקיים בפנינו ביום 26/02/15, חזר ב"כ המערער על נימוקי הודעת הערעור והוסיף, כי טיעוני המשיבה יכולים להיות נכונים בהרבה תיקים, אך לא לגבי התיק נשוא הערעור דנן, הכל כפי שפורט בהודעת הערעור.

לנוכח האמור, ביקש המערער לקבל את ערעורו ולהורות על הטלת עונש של 200 שעות של"צ (במקום עבודות שירות), מאסר על תנאי וקנס כספי. לחילופין, ביקש המערער להורות על קיצור תקופת המאסר לריצוי בעבודות שירות.

טענות המשיבה

9. במסגרת הדיון, שהתקיים בפנינו ביום 26/02/15, טענה ב"כ המשיבה, כי העונש שהוטל על המערער בסופו של יום הינו בתוך מתחם הענישה שהוסכם בין הצדדים, כך שאין מקום להתערב בגזר הדין, וזאת לנוכח ההלכה, כי אין בית המשפט של ערעור נוטה להתערב בגזרי דין של הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים. בעניין זה הפנתה ב"כ המשיבה לאסופה של פסקי דין, לרבות: ע"פ 9048/11 איברהים מוחמד נ' מדינת ישראל (פרסום נבו), 24/05/12.

בהמשך טיעוניה סקרה ב"כ המשיבה שורה של פסקי דין, המלמדים, כי אין מחובתה של הערכאה הדיונית לקבל את ההסדר שהושג בין הצדדים, לעניין מתחם העונש ההולם.

כן טענה ב"כ המשיבה, כי בסופו של יום, לא נגרם למערער עיוות דין, כאשר לטענתה, העונש שנגזר על המערער הוא עונש מידתי, בפרט שעה שמדובר במספר עבירות, שבוצעו על ידי המערער כלפי מספר קורבנות. כן ציינה ב"כ המשיבה, כי אחת הסיבות שהובילו את המשיבה להגיע עם המערער להסדר טיעון, היה עניין השיהוי וחלופי הזמן ממועד ביצוע העבירות, כך שאין מקום לקבל את טענת המערער בעניינים אלו.

לאור האמור, סבורה ב"כ המשיבה, כי אין מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, כך שדין הערעור להידחות.

דין והכרעה

10. הלכה ידועה היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים, שבהם נפלה טעות בולטת בגזר הדין או כאשר העונש שנגזר על ידה חורג באופן מובהק מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות. ראה: ע"פ 4605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פרסום נבו), 25/02/14.

11. המערער הורשע, כאמור, על פי הודאתו, בריבוי עבירות של שימוש במסמך מזויף ובריבוי עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה. סוגי העבירות, בהן הורשע המערער, הן מסוג העבירות הכלכליות, בהקשרן נפסק זה מכבר על ידי בית המשפט העליון, כי הן בעלות פוטנציאל גדול לגרימת נזק קשה לחברה בכללותה, למשק הכלכלי ולאנשים הפרטיים, הנפגעים מהן במישרין, כך שצדק בית משפט קמא בקבעו, כי קיים צורך בהרתעת הציבור בכלל ומבצעי עבירות כאלה בפרט מביצוען של עבירות דומות, וזאת באמצעות עונשים מרתיעים. ראה: ע"פ 8458/11 **יוסי שובל נ' מדינת ישראל** (פרסום נבו), 11/09/13. ואולם, לעולם הענישה הינה אינדיבידואלית ואין באמור כדי לאיין את סמכותו של בית המשפט להעדיף במקרים המתאימים את האינטרס השיקומי על פני אינטרס הגמול וההרתעה. ראה: ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (פרסום נבו), 19/01/14.

12. בית משפט קמא העמיד בגזר דינו את מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער על עונש מאסר, שנע בין 4 חודשים לבין 10 חודשים. מעיון בגזר דינו של בית משפט קמא עולה, כי בית משפט קמא לא התייחס כלל להסכמות הצדדים, שבאו לידי ביטוי במסגרת הסדר הטיעון, לפיהן הוסכם, כי המשיבה תעתור לעונש מקסימאלי, העומד על 6 חודשים, ואילו המערער יטען פתוח. מפסיקתו של בית המשפט העליון עולה, כי אין חובה, שמתחם העונש ההולם, אשר משקף ככלל קביעות נורמטיביות של בית המשפט, יהיה זהה לטווח הענישה המוסכם בהסדר טיעון, שהוא תוצאה של מיצוי כוח המיקוח של כל אחד מהצדדים להליך, בשים לב לכלל נסיבות התיק, כאשר בכך הוא משקף בעיקר את האינטרסים המיידים של שני הצדדים. ראה: ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פרסום נבו), 04/12/13.

13. אין מחלוקת, כי בית משפט קמא גזר את עונשו של המערער בגדר המתחם העונשי, עליו הסכימו הצדדים, אם כי ברף הגבוה, כפי שנטען על ידי המשיבה.

14. אכן, מקובלת עלינו עמדתה של המשיבה, לפיה היה על בית משפט קמא לקבוע מתחם הולם, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין. ואולם, בית משפט אינו רשאי לפטור את עצמו כליל מלהתייחס להסכמה בין הצדדים, שקיבלה ביטוי בהסדר הטיעון.

מכאן, שהיה על בית משפט קמא, לאחר קביעת המתחם, להתייחס להסדר הטיעון שנקשרה בין הצדדים, לבחון באם המתחם שהוסכם על הצדדים חורג מהמתחם שנקבע על ידו משמעותית, אם לאו, וככל שסבר בית משפט קמא, שההסכמה אליה הגיעו הצדדים חורגת משמעותית מהמתחם שנקבע, להבהיר את הנימוקים לסטייתו מהמתחם שנקבע בין הצדדים, תוך התחשבות בכל השיקולים לקולא ולחומרא, שעומדים בעניינו של המערער, שאת עונשו הוא גוזר. וראה: ע"פ 30554-11-13 (ירושלים) **אופיר זקן נ' מדינת ישראל** (פרסום נבו), 05/02/14.

15. בית משפט קמא התעלם, כאמור, לחלוטין מלהתייחס למתחם שהוסכם על ידי הצדדים. למעשה, בית משפט קמא איין לחלוטין את ההסכמות שהושגו בין הצדדים, מבלי ליתן לכך כל ביטוי בגזר דינו.

16. מעיון בגזר דינו של בית משפט קמא, אשר הציב, כאמור, מתחם ענישה בין 4 חודשים ל-10 חודשים, עולה, כי אף בית משפט קמא ראה ליתן ביטוי לשיקולים העומדים לזכות המערער, ובראשם היעדר עבר פלילי ושיהוי רב, ואלה הניעו, כאמור, את בית משפט קמא לגזור את עונשו של המערער לצד הרף התחתון שנקבע על ידו. עם זאת, משהתעלם בית משפט קמא כליל מהסדר הטיעון שהושג בין הצדדים ולא נתן דעתו למתחם המוסכם, לא ניתן לדעת, אם מקום שבית משפט קמא היה מודע למתחם המוסכם, היה מוצא לסטות ממנו או לאמצו ואזי לצאת מנקדות מוצא, כי העונש המקסימאלי במקרה הנדון עומד על 6 חודשי עבודות שירות.

בנסיבות אלה, יכול שבית משפט קמא היה נותן ביטוי לשיקולים העומדים לזכות המערער, כמו גם לשיקולי השיקום, ומפחית את העונש לרף התחתון שנקבע על ידי הצדדים, לרבות עונש שאינו כולל מאסר בפועל, גם לא בעבודות שירות.

17. זאת ועוד, בית משפט קמא אמנם התייחס להתרשמות שירות המבחן, כי המדובר במערער, אשר מנהל אורח חיים נורמטיבי והמעשים נשוא כתב האישום חריגים לאורחות חייו. ואולם, בגזר דינו של בית משפט קמא לא באו לכלל ביטוי דברי שירות המבחן, ובכלל זה העובדה, שהמערער הביע חרטה, לקח אחריות מלאה על מעשיו ואף הביע נכונות להשתתף בהליך של צדק מאחה.

18. על רקע האמור ומהנימוקים שיפורטו להלן, סבורני, כי מכלול הנסיבות של המקרה הנדון מצדיקות את אימוץ המלצת שירות המבחן, לפיה יש להטיל על המערער עונש חינוכי בדמות של"צ בהיקף של 200 שעות, במקום עונש מאסר בפועל, שירוצה בעבודות שירות.

19. המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו בהיותו כבן 23 שנים. אין ספק, אף לאחר תיקון 113, גילו של נאשם מהווה שיקול, אותו ישקול בית המשפט בגזירת הדין. הדברים נכונים ביתר שאת לגבי נאשמים צעירים, נעדרי עבר פלילי, אשר יש אינדיקציות לכך שסיכויי השיקום שלהם גבוהים. בית המשפט העליון בפסק הדין בע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פרסום נבו), 25/06/13, סבר, כי כאשר מדובר בטווחי גילאים כאלה, אליהם משתייך המערער, בהיותו בגיר צעיר בשעת ביצוע העבירות, מן הראוי ליחד להם קטגוריה נפרדת, שבה יש לתת משקל משמעותי יותר לנושא השיקום, בכפוף לכך, שאפשרות השיקום, ובכלל זה נכונותו ויכולתו של הבגיר הצעיר להפנים את הפסול בהתנהגותו, עולה מתוך תסקיר שירות המבחן. וכך עלו הדברים בפסק הדין:

"לאור כל האמור לעיל, לגישתי, יש מקום להתחשב במסגרת שיקולי הענישה בייחודיותה של קבוצת ה'בגירים צעירים'. חשוב להבהיר כי אין בקביעתנו זו כדי לקבוע כי בגזירת עונשם של קבוצה זו, יש לשקול שיקולים זהים לאלו של קטינים. יחד עם זאת, על בית המשפט בקובעו את עונשו של 'בגיר צעיר' לייחס לגילו משקל משמעותי. במסגרת זאת, עליו לשקול בין היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי, ובגרותו. הכול

כעולה מתסקיר המבחן שיוגש בפניו בטרם גזירת העונש".

לשם שלמות התמונה, ראוי לציין, כי קיימת אף גישה שונה, עליה עמדה כב' השופטת ברק-ארז בע"פ 7661/13 ו-ע"פ 7722/13 אשרף אבו-נאסר ואח' נ' מדינת ישראל (פרסום נבו), 21/08/14, באלו המילים:

"... אוסיף ואציין, גם אם למעלה מן הצורך, כי כשלעצמי אני שותפה לגישתם של השופטים א' חיות, י' עמית וחברי נ' סולברג לפיה אין מקום להכרה ב'בגיר-צעיר' כקטגוריה פסיקתית נפרדת לצורכי ענישה, מעבר לאמור בסעיף 40א(1) לחוק העונשין אשר מתווה את הדרך הראויה לשקילת גילו של נאשם לצורך גזירת דינו (ראו: חוות דעתו של השופט י' עמית בעניין פלוני; חוות דעתם של השופטים א' חיות ו-נ' סולברג בע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.4.2014); כן ראו: ע"פ 2357/13 רוש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקאות י"ח-כ' לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין (6.10.2013)".

20. על רקע האמור, לאור גילו של המערער במועד ביצוע העבירות, משעולה מתסקיר שירות המבחן, שהוגש בעניינו של המערער, כי המערער הביע חרטה, לקח אחריות מלאה על מעשיו ואף הביע נכונות להשתתף בהליך של צדק מאחה, לצורך הבעת חרטתו בפני קורבנות העבירות, אך שהדבר לא התאפשר, שלא בעטיו של המערער, ומשעולה גם, כי המערער הפנים את הפסול שבהתנהגותו, הרי שלטעמי, מן הראוי היה ליתן משקל משמעותי יותר להיבט השיקומי בעניינו של המערער על פני שיקולי גמול והרתעה, זאת כאשר ניתן אף להסיק מתסקיר שירות המבחן, כי עצם ניהול ההליך הפלילי בעניינו של המערער, היה בו כדי להרתיעו מלסור לדרך העבריינות.

21. מעבר לכך, סבורני, כי מן הראוי לתת במסגרת גזר הדין משקל משמעותי לחלוף הזמן שעבר ממועד ביצוע העבירות ועד למועד מתן גזר הדין, כמו גם לשיהוי הניכר בהגשת כתב האישום. מכתב האישום עולה, כי המערער ביצע את העבירות עוד בשנת 2009, ואילו כתב האישום נשוא העבירות הנ"ל הוגש רק בשנת 2012, היינו, כ-3 שנים לאחר ביצוע העבירות, כך שמן הראוי היה לתת לשיהוי הניכר בהגשת כתב האישום ולחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד למועד מתן גזר הדין ביטוי, לטובת הקלה בעונשו של המערער, זאת בשים לב לעובדה, כי המערער נעדר עבר פלילי מאז הסתבכותו באירוע נשוא כתב האישום וכי הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי. ראה: ע"פ 8988/11 מוחמד ראפת נ' מדינת ישראל (פרסום נבו), 08/05/12.

22. לא ניתן להקל ראש בחומרת העבירות שביצע המערער. העונש שנגזר על המערער על ידי בית משפט קמא נופל, כאמור, בגדרי המתחם עליו הסכימו הצדדים. יחד עם זאת, לאור התעלמות בית משפט קמא מתוכנו של הסדר הטיעון ולנוכח הנימוקים לקולא, לרבות חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, השיהוי בהגשת כתב האישום, שהגיע לכדי כ-3 שנים ממועד ביצוע העבירות, העובדה, כי המערער הביע

חרטה ונטל אחריות מלאה על ביצוע העבירות, משעולה, כי המערער נעדר עבר פלילי ומתנהל ככלל באופן נורמטיבי, ולאור העובדה, כי המערער השתלב במקום עבודה וריצוי עונשו על דרך עבודות השירות עשוי לפגוע בעבודתו, סבורני, כי במכלול הנסיבות, ראוי להעדיף את שיקולי השיקום.

בהינתן כל האמור, סבורני, כי ראוי לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של המערער ולהטיל עליו עונש חינוכי בדמות של של"צ בהיקף משמעותי של 200 שעות, לאחר שהמערער למד את הלקח מעצם ניהול ההליך הפלילי כנגדו וניתן אך לקוות שתהא זו הסתבכותו הראשונה והיחידה בפלילים.

23. סיכומי של דבר וככל שתישמע דעתי, אציע לחברי לקבל את הערעור, לבטל את עונש המאסר בן 4 חודשים שירוצו בעבודות שירות ולהורות, כי המערער ירצה במקומן עונש חינוכי של של"צ בהיקף של 200 שעות, כפי שהמליץ שירות המבחן. יתר חלקי גזר הדין יישארו בעינם ללא שינוי.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים לתוצאה אליה הגיעה חברתי, השופטת טאובר, הגם שסבור אני כי אין מקום למתוח את הגדרת "בגיר צעיר" עד לגיל 23. לטעמי, ככל שיש לאבחן את קבוצת הגיל של "בגיר צעיר" מקבוצת הגיל של הבגירים יותר, הרי שלכל היותר אמור קו הגבול לעבור בגיל 21. המחוקק הכיר בגיל 21 כגבול לדרישת חובה לתסקיר מבחן בטרם גזירת מאסר. ניתן ללמוד מכך שגם המחוקק הכיר בגיל 21 כקו הגבול של סיום הליך ההתבגרות. נראה שזה גם הגיל שבו הופך הבגיר מ"בגיר צעיר" לבגיר של ממש.

עם זאת, בנסיבות המקרה, סבור אני כי יש מקום לאמץ את המלצות שירות המבחן וזאת ממכלול הטעמים שפורטו בפסק דינה של חברתי. בהתאם, מצטרף אני לתוצאה אליה הגיעה.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים עם התוצאה אליה הגיעו שני חברי. בכל הנוגע להגדרת טווח הגילאים של "בגיר צעיר", אשאיר את הנושא ב'צריך עיון' ולדין בעתיד, במקרה המתאים.

**אברהם אליקים,
שופט**

הוחלט כאמור בסעיף 23 לפסק דינה של כב' השופטת טאובר.

יש לשלוח עותק פסק הדין לממונה על עבודות השירות וכן לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"א אדר תשע"ה,
12 מרץ 2015, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.
רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

אברהם אליקים,
שופט
בטינה טאובר, שופטת